

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0825U003742

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 24-09-2025

Статус: Запланована

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Бачинська Юлія Вячеславівна

2. Yuliia V. Bachynska

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: ні

Шифр наукової спеціальності: 032

Назва наукової спеціальності: Історія та археологія

Галузь / галузі знань: гуманітарні науки

Шифр наукової спеціальності: 032

Назва наукової спеціальності: Історія та археологія

Галузь / галузі знань: гуманітарні науки

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: 48169 Історія

Дата захисту: 20-08-2025

Спеціальність за освітою: 032 (історія та археологія)

Місце роботи здобувача:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): PhD 10527

Повне найменування юридичної особи: Запорізький національний університет

Код за ЄДРПОУ: 02125243

Місцезнаходження: вул. Університетська, буд. 66, Запоріжжя, Запорізький р-н., 69011, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Запорізький національний університет

Код за ЄДРПОУ: 02125243

Місцезнаходження: вул. Університетська, буд. 66, Запоріжжя, Запорізький р-н., 69011, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 03.19.71

Тема дисертації:

1. Механізми реалізації гендерної політики режиму Ф. Франко
2. Gender policy implementation mechanisms of the F. Franco regime

Реферат:

1. Дисертація присвячена комплексному аналізу політико-правових, організаційних, адміністративних, економічних, соціальних та інформаційних механізмів, через які режим Ф. Франко здійснював контроль над соціальними ролями жінок і чоловіків, утворюючи патріархальний гендерний порядок та витісняючи жінок із публічної сфери. Актуальність дослідження зумовлена потребою комплексного осмислення механізмів реалізації гендерної політики режиму Ф. Франко як складової авторитарної трансформації іспанського суспільства. Без урахування прямих і опосередкованих наслідків дискримінаційної політики цього періоду неможливо повноцінно зрозуміти сучасні соціально-політичні процеси в Іспанії. Політика режиму Ф. Франко спрямовувалась на відтворення традиціоналістської, корпоративної та унітарної моделі держави, що зумовило формування системи гендерного контролю з використанням політикоправових, організаційних, адміністративних, соціальних, економічних та інформаційних механізмів. Попри значну кількість праць, присвячених ідеологічним засадам і окремим політико-правовим практикам, заходам із обмеження та контролю соціальної активності жінок, комплексне дослідження механізмів реалізації гендерної політики, як

інституційної системи дотепер не отримало належного висвітлення в історіографії. У дисертації досліджено механізми реалізації гендерної політики режиму Ф. Франко на основі інституційного та гендерного підходів. Методологічну основу дослідження становлять аксіологічний принцип, історизму та об'єктивності, які забезпечили аналіз історичних явищ у контексті загальнолюдських ціннісних орієнтирів, конкретних історичних обставин та сприяли досягненню наукової достовірності результатів. Застосування текстологічного, усноісторичного, іконографічного та соціологічного методів дозволило виявити каузальні зв'язки між офіційною ідеологією, правовим регулюванням та повсякденними практиками населення. Застосування системно-структурного, проблемно-історичного, історико-генетичного методів та методу періодизації забезпечило аналіз механізмів реалізації гендерної політики в рамках інституційних зв'язків у межах багатовимірної соціально-політичної системи Іспанії за часів режиму Ф. Франко. Методологічний інструментарій гендерних студій було використано для здійснення аналізу процесів соціального конструювання гендерних ролей, механізмів їх відтворення, а також динаміки владних відносин між жінками та чоловіками в умовах авторитарної політичної системи. У дисертаційній роботі досліджено ідеологічні засади та етапи трансформації механізмів реалізації гендерної політики режиму Ф. Франко. Визначено, що відсутність цілісної доктринальної системи, притаманна франкістській ідеології, зумовила її еклектичний і кон'юнктурний характер, що безпосередньо вплинуло на способи формування та впровадження гендерної політики. На першому етапі функціонування режиму ключовими ідеологемами виступали антикомунізм, консерватизм, традиціоналізм, націоналізм, «іспанідад» та концепція «Хрестового походу», що реалізовувались через педагогічну індоктринацію, релігійний вплив, контроль ЗМІ та ідеологічне конструювання гендерних ролей. У період автаркії домінування доктрин націонал-католицизму та «органічної демократії» зумовило посилення ролі релігії як провідного механізму ідеологічного впливу. Окреслений механізм реалізовувався через втручання церкви в освітній процес, цензуру та діяльність структур «Національного Руху». На завершальному етапі, попри часткову лібералізацію та кризу офіційного дискурсу, релігійний вплив залишався визначальним. На підставі аналізу механізмів реалізації гендерної політики режиму Ф. Франко, які охоплювали політико-правову, економічну та соціальну сфери, встановлено, що окреслена політико-правова система забезпечувала інституційний контроль і впровадження патріархальної моделі родини, яка визначала підпорядковане становище жінок у сім'ї та суспільстві. Правові механізми реалізації гендерної політики включали обмеження цивільної правоздатності жінок, їх репродуктивних прав, доступу до освіти, ринку праці та керівних посад. На етапі автаркії правові та економічні механізми реалізації гендерної політики обумовлювались впливом націонал-католицької доктрини та спрямовувались на закріплення традиційної гендерної ієрархії. Економічна залежність жінок від чоловіків забезпечувалась через обмеження трудової діяльності, вимогу отримання дозволу чоловіка на працевлаштування чи підприємництво, нерівну оплату праці та гендерну сегрегацію на ринку праці. Заходи із реалізації пронаталістської державної політики передбачали застосування інструментарію грошових виплат, субсидій, податкових пільг, які стимулювали жіночу економічну пасивність та підкріплювали обмеженість їх цивільної правоздатності.

2. The dissertation offers a comprehensive analysis of the political-legal, organizational, administrative, economic, social, and informational mechanisms through which the F. Franco regime exercised control over the social roles of women and men, establishing a patriarchal gender order and excluding women from the public sphere. The relevance of the study is determined by the need for a comprehensive understanding of the mechanisms of implementing the gender policy of the F. Franco regime as a component of the authoritarian transformation of Spanish society. Without taking into account the direct and indirect consequences of the discriminatory policies of this period, it is impossible to fully understand the current socio-political processes in Spain. The policy of the F. Franco regime aimed at reproducing the traditionalist, corporate and unitary model of the state, which led to the formation of a gender control system using political-legal, organizational, administrative, social, economic and informational mechanisms. Despite a significant number of works devoted to the ideological principles and specific political and legal practices (including measures to limit and control women's social activity), a comprehensive study of the mechanisms for implementing gender policy as an institutional system has not yet received adequate

coverage in historiography. The dissertation examines the mechanisms of the F. Franco regime's gender policy implementation, based on institutional and gender approaches. The methodological basis of the research is constituted by the axiological principle, historicism, and objectivity. These principles facilitated the analysis of historical phenomena within the context of universal value orientations and specific historical circumstances, contributing to the scientific reliability of the results. The application of textual, oral history, iconographic, and sociological methods made it possible to identify causal links between official ideology, legal regulation, and the everyday practices of the population. The application of system-structural, problem-historical, historical-genetic, and periodization methods facilitated an analysis of gender policy implementation mechanisms within the institutional framework of Spain's multidimensional sociopolitical system during the F. Franco regime. The methodological toolkit of gender studies was used to analyze the processes of social construction of gender roles, their reproduction mechanisms, and the dynamics of power relations between women and men within an authoritarian political system. The dissertation examines the ideological foundations and stages of transformation of the F. Franco regime's gender policy implementation mechanisms. It was determined that the lack of a coherent doctrinal system inherent in Francoist ideology contributed to its eclectic and conjunctural nature, directly influencing the formation and implementation of gender policy. During the initial stage of the regime's functioning, key ideological tenets included anti-communism, conservatism, traditionalism, nationalism, «Hispanidad», and the concept of «Crusade». These were implemented through pedagogical indoctrination, religious influence, media control, and the ideological construction of gender roles. During the period of autarky, the dominance of the doctrines of national Catholicism and «organic democracy» led to the strengthening of the role of religion as a leading mechanism of ideological influence. The outlined mechanism was implemented through the intervention of the church in the educational process, censorship and activities of the «structures of the National Movement». At the final stage, despite partial liberalization and a crisis of official discourse, religious influence remained decisive.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Теоретичне узагальнення і вирішення важливої наукової проблеми

Публікації:

- Бачинська Ю. В. Діяльність жіночих організацій Іспанії у період становлення режиму Ф. Франко. *Zaporizhzhia Historical Review*. 2022. №6 (58). С. 398-403.
- Бачинська Ю. В. Гендерна стереотипізація образу жінки у кінематографі за часів режиму Ф. Франко. *Intermarum: history, policy, culture*. 2024. № 14. С. 197-212.
- Бачинська Ю. В. Формування гендерної ідентичності в контексті націоналістичного дискурсу на прикладі режиму Ф. Франко. *Науковий вісник Ізмаїльського державного гуманітарного університету*. 2024. № 67. С. 96-102.

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації: Впровадження не планується

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Фролов Микола Олександрович
2. Mykola O. Frolov

Кваліфікація: д. і. н., професор, 07.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Запорізький національний університет

Код за ЄДРПОУ: 02125243

Місцезнаходження: вул. Університетська, буд. 66, Запоріжжя, Запорізький р-н., 69011, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Петренко Ірина Миколаївна
2. Iryna M. Petrenko

Кваліфікація: д. і. н., професор, 07.00.02

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-2994-3833

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Полтавський національний педагогічний університет імені В. Г. Короленка

Код за ЄДРПОУ: 31035253

Місцезнаходження: вул. Остроградського, буд. 2, Полтава, Полтавський р-н., 36003, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Каліщук Діана Миколаївна
2. Diana M. Kalishchuk

Кваліфікація: д. і. н., доцент, 07.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-1272-7920

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Волинський національний університет імені Лесі Українки

Код за ЄДРПОУ: 02125102

Місцезнаходження: проспект Волі, буд. 13, Луцьк, Луцький р-н., 43025, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Черкасов Станіслав Сергійович

2. Stanislav S. Cherkasov

Кваліфікація: к. і. н., доц., 07.00.02

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-0759-6594

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Запорізький національний університет

Код за ЄДРПОУ: 02125243

Місцезнаходження: вул. Університетська, буд. 66, Запоріжжя, Запорізький р-н., 69011, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Маклюк Ольга Миколаївна

2. Olha M. Makliuk

Кваліфікація: к. і. н., доцент, 07.00.02

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-8740-2402

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Запорізький національний університет

Код за ЄДРПОУ: 02125243

Місцезнаходження: вул. Університетська, буд. 66, Запоріжжя, Запорізький р-н., 69011, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VIII. **Заключні відомості**

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Каганов Юрій Олегович

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Каганов Юрій Олегович

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Дребезов Денис Олегович

Реєстратор

УкрІНТЕІ

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна